Zemkopības ministrija

2026. gada paredzamie izaicinājumi

Āris Jansons

29109529

aris.jansons@zm.gov.lv

LMSP KOPSAPULCE 2025

18.12.2025.

Zemkopības ministrija

I Izstrādājam nozares stratēģiskās attīstības redzējumu. Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnes 2026.- 2050. gadam

- Latvijas meža nozare apvieno mežsaimniecību, mežizstrādi un koksnes pārstrādi

- Saglabājot šo integritāti, mēs:
  - ✓ stiprinām valsts ekonomisko drošību;
  - ✓ maksimizējam devumu valsts ekonomikā;
  - ✓ nodrošinām kontroli pār ilgtspējības principu ievērošanu

Pievienotā vērtība:
Kokapstrāde 3,6 %,
Mežsaimniecība un mežizstrāde 2,2 %,
Mēbeļu ražošana 0,6 %

- Nepieciešamība:
  - ✓ nodrošināt diskusijas un Pamatnostādņu pieņemšanu
  - ✓ turpināt stiprināt formālo un faktisko dalību starptautiskās ekonomiskās (*OECD*)un zinātniskās (*EFI, Forest Europe procesa*) organizācijās
  - ✓ stiprināt klātbūtni publiskajā telpā, t.sk. sagatavojot/izklāstot arī vienkāršus faktus par nozari
  - ✓ uzturēt faktu ieguvi un analīzi (t.i. pētniecību) - pamatu kapacitātei kvalitatīvi aizstāvēt viedokli vietējā un starptautiskajā normatīvu sagatavošanā

Zemkopības ministrija

Līdzdalība starptautiskās politikas dokumentu tapšanā un izmaiņās

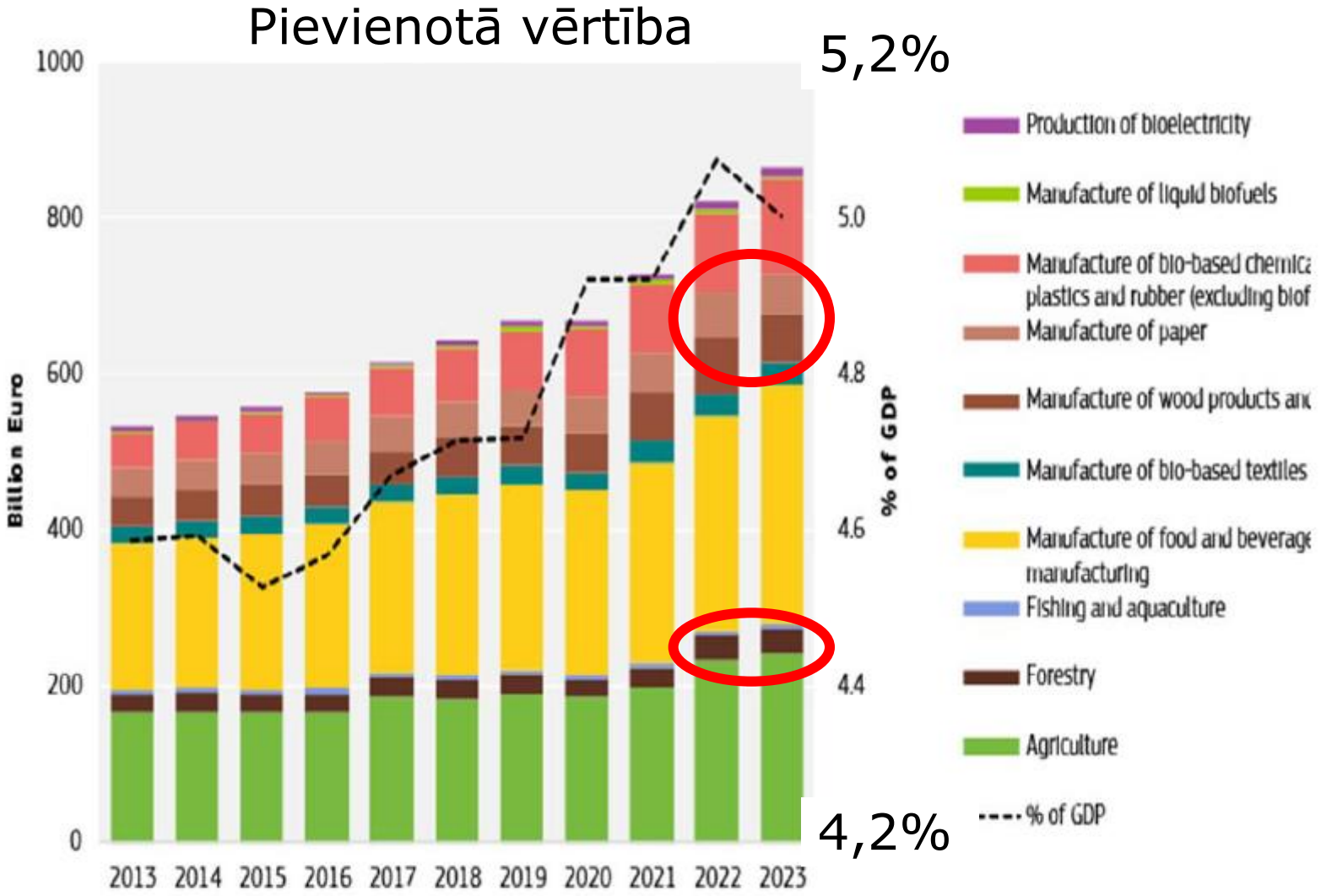

ES Bioekonomikas stratēģijas, 2025

Zemkopības ministrija

II Padarām Latvijas meža nozari atpazīstamāku un stiprāku starptautiskajā telpā.

- Latvija iestājas mežiem bagāto valstu stratēģiskajā aliansē “For Forest Group+”, lai spētu labāk aizstāvēt mūsu intereses bioekonomikas attīstībai.
- Latvijā notiek OECD seminārs “Mežsaimniecība nākotnei: ieinteresēto pušu apvienošana klimata politikai un ilgtspējīgai izaugsmei”. Stiprinām sadarbību ar OECD kopējā projektā par mežu ilgtspēju, tam nosūtos uz organizāciju mūsu valsts pārstāvi un nodrošinot nacionālo atbalstu.
- Nodrošinām dalību starptautiskos procesos: sagatavojot materiālus Ministru konferencei par mežu aizsardzību

Ministry of Agriculture
Republic of Latvia

OECD Expert Workshop in Latvia
Forestry for the future: Uniting stakeholders for climate action and sustainable growth

- *Forest that pays is forest that stays*
- *Wood is a symbol of progress*
- Climate change mitigation is like economy: effect is not measured by time spent, but rather by result achieved in give time (t C year^{-1})
- Forest is an ecosystem, where main producer of biomass are trees
- Thus: logging ≠ deforestation, forest fires ≠ deforestation, storm damages ≠ deforestation

Ministry of Agriculture
Republic of Latvia

Tree species aren't to blame for our laziness

- There is huge potential in selection from within-species diversity for simultaneous climate change mitigation, biodiversity and bioeconomy gains

/example – breeding can simultaneously improve growth, branch quality and ensure wood density. However, it takes long time and continuous effort/

- Increased «carbon density» i.e. productivity, has the capacity to counteract negative effect of deforestation
- Policy-driven losses of productivity shall be eliminated

Distribution areal of

Zemkopības ministrija

III Sagatavojam normatīvu kopu meža vitalitātes kāpināšanai.

- Noteikumi par koku ciršanu mežā
- Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi
- Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu

- Meža likums, Krimināllikums, Sugu un Biotopu likums, likums Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās

Rīcības brīvības un **regulējuma** attiecība mežu pārvaldībā

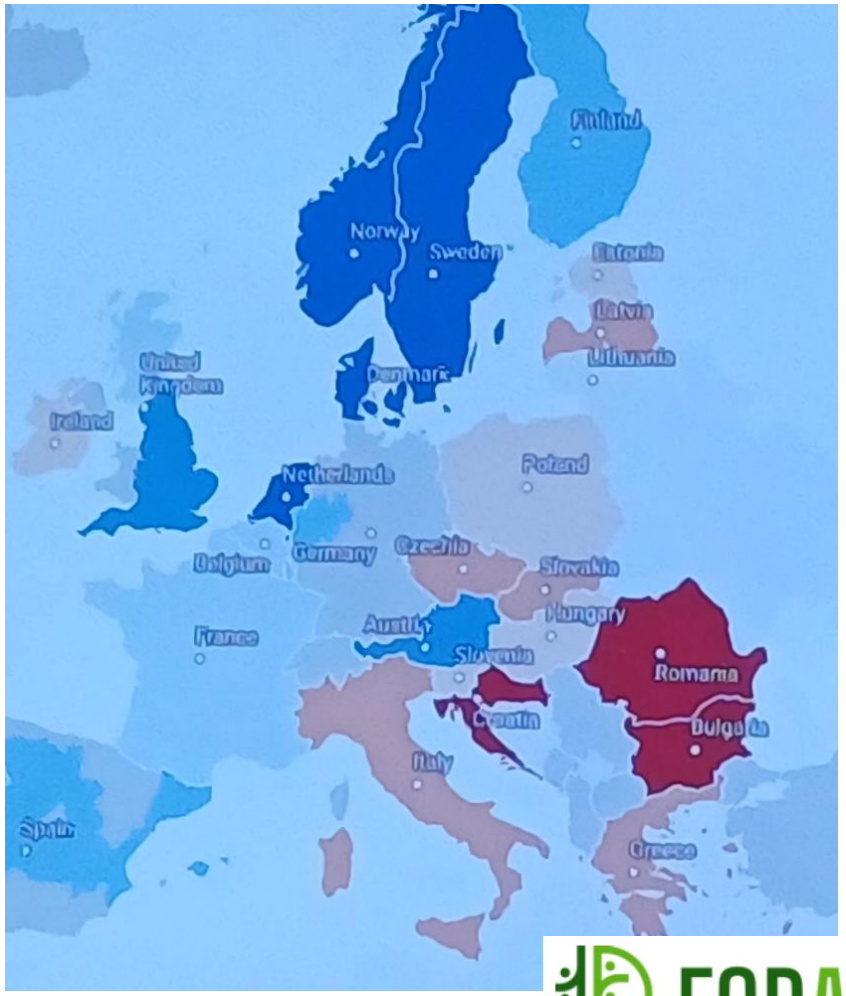

FORADVISE

Brukas et al., 2025

Zemkopības ministrija

Normatīvi

Likums Par ietekmes uz vidi novērtējumu

Atjaunota ūdens plūsmas caurtece valsts nozīmes ūdensnotekās 53 km un attīstīti risinājumi videi draudzīgu meliorācijas sistēmu elementu ieviešanai (LIFE Goodwater 10 km)

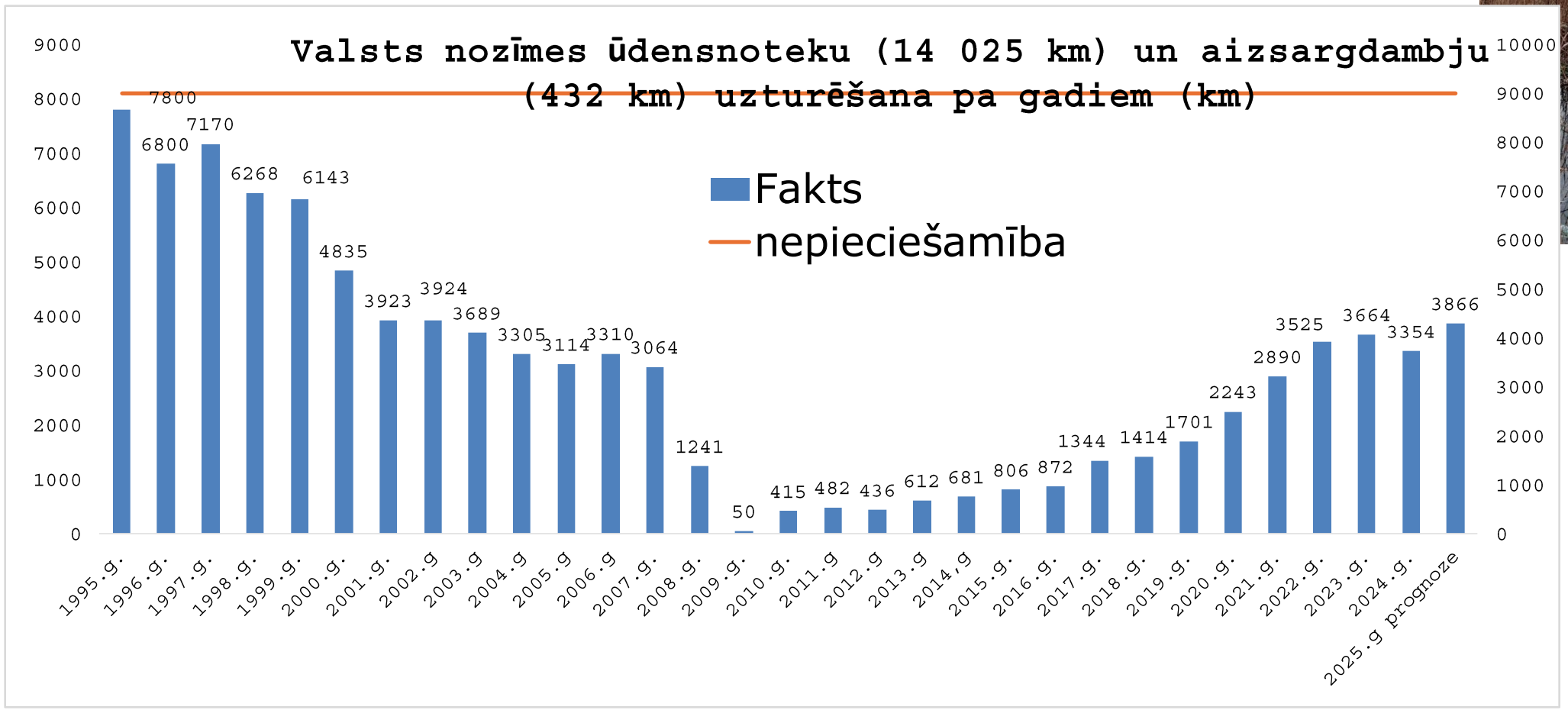

Zemkopības ministrija

Līdzdalība starptautiskās politikas dokumentu tapšanā un izmaiņās

- Meža, Bioekonomikas stratēģijas un Forest Europe

-risinājums ir meža ražības kāpināšana un triādas (specializācijas) principa ieviešana

-pārtraucot izmantot koksni enerģētikā negatīvas sekas rodas ne tikai klimata pārmaiņu mazināšanai, bet arī meža adaptācijai un noturībai

- LULUCF / ZIZIMM
(Klimata likuma atruna un nākotnes mērķu diskusija / atbalsts SE un FIN / organisko augšņu jautājums)
- Atmežošanas regula (no defekta par efektu)
- Putnu un medību jautājumi
- Dabas atjaunošanas regulas vienkāršošana

Zemkopības ministrija

Nepieciešamā rīcība turpmākai bioloģiskās daudzveidības uzturēšanai

- Sabiedrības un lēmumu pieņēmēju informēšana par meža nozares devumu bioloģiskās daudzveidības uzturēšanā un plāniem, t.sk. pozicionējoties iesaistei Nacionālā attīstības plāna izstrādei
- Meža nozares zinātnisko institūciju plašāka iesaiste bioloģiskās daudzveidības monitoringos (nav šī brīža infoziņojumā)
- Aktīva pretreakcija plāniem visu ES biotopu platību stingrai aizsardzībai (kas nav ES prasība) un biotopu kvalitātes uzlabošanas priekšlikumiem, kas neparedz aktīvu, mašinizējamu un fiskāli neitrālu pieeju biotopu kvalitātes uzlabošanā
- Aktīvs darbs, nodrošinot konstantas biotopu kopējās platības (FRA) definēšanu
- Kompensācijas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem bez slēptas fiskālās ietekmes
- Dinamiskās dabas aizsardzības un neatkarīgu, sertificētu vides ekspertu sistēmas idejas virzīšanas

Zemkopības ministrija

Āris Jansons

29109529

aris.jansons@zm.gov.lv